

geportal
praha
Zdroj dat: IPR Praha 2017
Podkladová data © IPR Praha
www.geportalpraha.cz

Pražské vinice 2022
Grafická úprava a sazba: Barbora Solpérová
Foto: Pavel Vitek – RVV Studio (z knihy Pražské vinice),
Hlavní město Praha, odbor památkové péče MHMP
Realizace: Titty, s.r.o.
Vydalo: Hlavní město Praha, odbor památkové péče MHMP
www.pamatky.praha.eu
Náklad: 10 000 kusů
5. vydání, 2022
© Hlavní město Praha, 2022
ISBN: 978-80-7647-077-4
Neprodejné

Projekt hlavního města Prahy zve návštěvníky do pražských vinic, které jsou od středověku významnou součástí vinařské tradice naší země. O vinici na Pražském hradě podle legend pečoval už kníže Václav. Praha byla kdysi významným vinařským městem, které zásluhou nařízení Karla IV. o povinném budování vinic na všech vhodných svazích v Praze a okolí bylo téměř tři století révou zcela prostoupené.

První zásadní úpadek přišel s bitvou na Bílé hoře a třicetiletou válkou. Vinice postupně mizely s dějinnými konflikty, rozvíjející se městskou zástavbou i klimatickými změnami. V době po 2. sv. válce nezbyly téměř žádné. Od konce 90. let 20. století se zásluhou nových majitelů opět probouzejí k životu. Pozemky na veřejných místech i v soukromých zahradách jsou rekultivovány, nové osázeny a viniční plochy na území Prahy po dlouhém čase znovu přibývají.

Dnes jsou tyto vinné oázy zpravidla ležící na jižních svazích pražských kopců jak dokladem hluboké vinařské tradice města, tak nezastupitelnou součástí městské zeleně: zdobnou, noblesní, utvářející jeho ráz a charakter. A také atraktivním turistickým cílem. Není divu, že mnohé z nich už ozily rušným společenským životem. Řada těchto jedinečných poloh je památkově chráněných, některé jsou veřejnosti běžně nepřístupné, ale i do těch lze v rámci projektu nahlédnout. Zpravidla však mají jedno společné – nezaměnitelnou atmosféru, okouzující výhledy na město, příběhy, které je dobré znát, a také jedinečná, autentická a rok od roku lepší vína, která stojí za to ochutnat.

Vstup na vinice zdarma, či za symbolické vstupné (vinice sv. Kláry). Aktuální informace získáte na: www.prazskevinice.cz.

- degustace
- prodej vína
- průvodce
- občerstvení
- Uvedené služby jsou dostupné v blízkosti dané vinice.

Změna vyhrazena.

Lysolajská vinice

Sportovců 50/4, 165 00 Praha 6 - Lysolaje
50°7'19.2"N, 14°22'10.7"E

Pěstování vinné révy má v Lysolajích dávnou tradici. Do třicetileté války zde fungovalo mnoho vinic, které však v důsledcích táhlého vojenského konfliktu zanikly. Rekultivaci dávnou vytěžené Denkrovy písčiny, kterou roky pokrývala černá skládka, došlo v nedávné době ke zpevnění původních těžebních stěn, vysazení zeleně, vybudování cest a sportovních ploch a na jaře roku 2019 byla v rámci úprav svahů, které vznikly v průběhu těžby, založena jako stabilizující prvek svahu vinice. Celkem zde bylo vysazeno 540 hlav vinné révy, dvě bílé odrůdy, jedna červená, všechny z Mělníka. S mělníckými vinaři byl také celý projekt výsadby a následné péče konzultován. Vinice je vysazena na svahu orientovaném k východu, zároveň je ale díky konfiguraci okolního terénu osluněna po celý den. Vinohrad je součástí nově otevřeného víceúčelového sportovního a volnočasového areálu.

MHD spojení: Autobus – 160, 355 (Žákovská)

-
-

Svatováclavská vinice

Staré zámecké schody 6/251, Praha 1 - Malá Strana
50°05'32.2"N 14°24'28.3"E

Patří k nejstarším v Čechách, podle legend se zde v 10. století o révu staral sám kníže Václav. Současný viniční areál s překrásným výhledem na Prahu je atraktivním turistickým cílem i důkazem hluboké vinařské tradice na území hlavního města. Původní vinice Na Opyši nesla název středověkého ostrohu, na němž stojí Pražský hrad. Tak byla zapsána do úředních knih za vlády Karla IV. Dnes je s klasicistní Richterovou vilou, postavenou dle návrhu Josefa K. Peschky v první polovině 19. století, národní kulturní památkou. Zpustlá vinice a vila připadly roku 1992 Správě Pražského hradu, ale až v roce 2008, po rekonstrukci v režii soukromého provozovatele, byl nový viniční a restaurační komplex otevřen veřejnosti. Na ploše 0,23 ha zraje Rulandské modré a Ryzlink rýnský pro cca 1200 lahví raritních vín, která ročně zpěstřují nabídku restauračního areálu.

MHD spojení: Metro A (Malostranská)
Tramvaj – 2, 12, 15, 18, 20, 22 (Malostranská)

-
-
-
-
-

vinice sv. Kláry

Trojská 800/196, Praha 7 - Troja
50°07'03.3"N 14°24'54.5"E

Uzavená v srdci Trojské kotliny je jednou z nejstarších i nejkrásnějších vinic v Praze. Je známo, že révu zde už ve 13. století pěstovali mniši z kláštera sv. Jiří. Když hrabě ze Sternberka vybuodoval v 17. století Trojský zámek a kapli sv. Kláry, zpracovávaly se hrozny v rozsáhlém zámeckém sklepení. Jako jediná v Praze plnila vinice sv. Kláry svou funkci téměř nepřetržitě. Od roku 1995 je pod křídly Botanické zahrady hl. m. Prahy a už deset let vzniká místní víno v nově vybudovaném sklepe. Zároveň se zde nachází vinařská naučná stezka prezentující mnoho zajímavostí od ukázek desítek odrůd vinné révy, způsobů vedení, výroby korku až po interaktivní Strom vůni, kde si zájemci mohou otestovat citlivost svého čichu. V produkční části vinohradu v současné době začíná dominovat burgundská odrůda Rulandské modré. V historickém viničním domku sídlí oblíbená vinotéka nabízející místní vína.

MHD spojení: Autobus – 112 (Zoologická zahrada/Botanická zahrada Troja nebo Kovárna), 235, 236 (Zoologická zahrada/Botanická zahrada Troja), 144 a 102 (Na Pazderce)

-
-
-
-
-

vinice Grébovka

Havlíčkovy sady, Praha 2 - Vinohrady
50°04'06.9"N 14°26'39.8"E

Vinohrad s romantickým Viničním altánem leží v prudkém svahu ve spodní části Havlíčkových sadů. Církevní vinice zde vyrostly už ve 13. st. a boom odstartovaný příkazem Karla IV. sázet révu v Praze a okolí je ještě zmnožil. V průběhu staletí se však i zde v Horách viničních (Vinohrady) měnily v pole, sady, zahrady. V 60. letech 19. st. koupil rozsáhlé pozemky stavitel Moritz Gröbe a vybudoval výstavní sídlo s parkem, na naváže ze stavby Vinohradského tunelu pak nově založil i vinici. Jako jedna z mála plodila i po 2. sv. válce. Na přelomu tisíciletí ji převzala MČ Praha 2, a ta se pustila do rozsáhlé rekonstrukce celých Havlíčkových sadů. Tak vznikl i nový Sklep Grébovka a hrozny z této vinice jsou tedy zpracovávány přímo na místě. Zrenovovaná vinice s prvorepublikovou atmosférou ožila a vína z téměř desítek odrůd je tu radost ochutnat, ne nadarmo pravidelně vyhrávají medaile i v Národních soutěžích vín (oblast Čechy).

MHD spojení: Tramvaj – 4, 13, 22 (Jana Masaryka)
Metro A (Náměstí Míru)

-
-
-

vinice Salabka

K Bohnicím 849/2a, Praha 7 - Troja
50°07'15.8"N 14°24'35.0"E

S plochou 4,5 ha je největší nejen v Troji, ale i v celé Praze. Vedle skleníku Fata Morgana, s výhledem na zoologickou zahradu a panoramu města, vonící růžemi a levandulí má vinařství inspirované Francií jedinečné kouzlo. Jeho základ pamatuje ještě rudolfínské doby, dnes má areál pojmenovaný po dávném vlastníkovi Janu Kašparu Salabovi opět ráz viniční usedlosti. S designovou restaurací uvedenou v průvodci Michelin, apartmány, stylovým kamenným sklepem a vyhlídkovým altánem je unikátním vinařským komplexem na území metropole. Na jihozápadním svahu byla vinice už ve 13. století, dnes tu pěstují patnáct odrůd, raritou je šedesátiletý Ryzlink rýnský. V moderně zařízeném sklepe vznikají různorodá vína v nerez a v sudu, ročně zhruba 18 000 lahví, mnohá úspěšná na prestižních soutěžích. Součástí zázemí je také vlastní palírna.

MHD spojení: Autobus – 112 (Zoologická zahrada), 235, 236 (Botanická zahrada Troja)

-
-
-
-
-

vinice Strahovského kláštera

Strahovské nádvoří 1/132, Praha 1 - Hradčany
50°05'13.5"N 14°23'25.3"E

Na svazích pod Petřínem se réva pěstovala pravděpodobně již před příchodem premonstrátů v roce 1143. Ve 14. století tu tvořila téměř souvislou plochu, než i zde ustoupila v průběhu 18. a 19. století zahradám a sadům. Dnes Strahovskému klášteru patří dvě menší vinice. Trojúhelníková stupňovitá Vyhlička s vinicí, položená jihovýchodně, přiléhá k Opatské zahradě přímo nad cestou Raoula Wallenberga obkružující Velkou strahovskou zahradu. Za pohledem na překrásnou panoramu Hradu a Malé Strany se sem vydávají davy turistů. Vznikla podle návrhu architekta Otakara Kučí a je umístěna na pozvolných terasách. Keře odrůdy Hibernal vedené způsobem Vertiko mají funkci produkční i okrasnou. Druhá, o něco větší vinice Hibernalu, umístěná jižně při zdi Konventní zahrady, není veřejně přístupná. Hrozny slouží potřebám klášterní kuchyně.

MHD spojení: Tramvaj – 22 (Pohořelec)

-
-
-

vinice Vyšehradské kapituly

K Rotundě 100/10, Praha 2 - Vyšehrad
50°03'48.6"N 14°25'11.0"E

Vinice Královské kolejiatní kapituly sv. Petra a Pavla není na Vyšehradě jediná, zato je tu největší. Nalézá se za zdmi zahrady Nového děkanství, tedy současného sídla kapituly. Tu založil před 950 lety první český král Vratislav, který vymohl, aby tato kapitula byla přímo podřízena papežské kúrii. Jako významná církevní instituce vlastnila rozsáhlé pozemky, včetně viničních. Produkční vinohrad vysazený v roce 2002 je tak připomínkou slavné tradice. S návrhem vinice v zahradě děkanství přišel probošt Antonín Doležal a zrealizoval jej vinohradník Antonín Tureček. V roce 2012 převzal vinici do péče pan Stanislav Rudolfský z Vinných sklepů Kutná Hora, dnes osetruje asi 130 keřů révy v ekologickém režimu jeho syn. Z odrůd Müller Thurgau, Modrý Portugal a Pinot Noir ročně vyrobí kolem 300 lahví Vyšehradského cuvée. Víno není běžně dostupné, slouží pouze pro reprezentační účely.

MHD spojení: Metro C (Vyšehrad)
Tramvaj – 2, 3, 7, 17, 21 (Výtoň), 7, 14, 18, 24 (Albertov)
Přívoz P5

vinice Albertov

Na Slupi 2103/2c, Praha 2 - Nové Město
50°03'57.3"N 14°25'23.8"E

Jednu z nejmladších pražských vinic najdeme na unikátním místě, kde se stýkají nejen čtyři městské části – Nové Město, Vyšehrad, Vinohrady a Nusle, ale také historie se současností. V zahradě moderního apartmánového komplexu, přiléhající přímo na středověkou zeď novoměstských hradeb, nechal majitel areálu v roce 2009 založit soukromou vinici. Osázena je tradičními odrůdami Rulandským modrým a Ryzlinkem rýnským, ale i nově vyšlechtěnou odrůdou Fénix. Asi 850 keřů je vedených postaru systémem „na hlavu“. S romantickým altánem je připomínkou vinařské tradice, kde k ní odkazovala už jen řada místních názvů. Vedle Vinohrad či Viničné ulice například i Vinného potoka. Tak se totiž nazýval Botič vinoucí se mezi Vyšehradem a vinicemi na jižních stránkách vrchu Větrov v dobách, než i zde réva uvolnila místo městu.

MHD spojení: Tramvaj – 7, 14, 18, 24 (Ostrčilovo náměstí)

vinice Máchalka

Prosecká 430/36, Praha 9 - Prosek
50°06'53.2"N 14°29'22.7"E

Stejně jako o vinici v Modřanech, také o tu u bobové dráhy na jižních svazích pod Prosekem pečuje skupina nadšenců. Pod hlavičkou Vinařského družstva svatý Václav ji spolu s MČ Praha 9 obnovili v roce 1996, dnes se starají na 2 ha o téměř 10 000 hlav. V desítkách odrůd vedou Ryzlink rýnský, Müller Thurgau, Rulandské bílé i modré a Modrý Portugal. Nejstarší zmínky o révě „Pod Prošekem“ spadají do dob knížete Vladislava I. Na existenci vinic ukazuje i rozsáhlý středověký sklepní labyrint. Od 14. století měla krajina Proseka a Vysočan tvář velmi podobnou Viničním horám, dnešním Vinohradům, což trvalo až do 20. století. Když byly Vysočany roku 1902 povýšeny na město, ve znaku nechyběl vinný hrozen. Název nese vinice po majiteli z půli 19. století Josefu Máchalovi, který na ní vinařil před tím, než ji vystřídal meruňkový sad.

MHD spojení: Autobus – 140, 58 (Kelerka)

vinice Baba

Paťanka 200/4, Praha 6 - Dejvice
50°06'55.2"N 14°23'21.7"E

Otevírá se z ní krásný výhled na Bubeneč a Hradčany napravo a Císařský ostrov, Bohnice a Troju nalevo. Skalnatý vrch Baba na levém břehu Vltavy byl osídlen již v mladší době kamenné, místo však proslulo řáděním loupeživých band. Osídlení tu bylo řídké, vinice zde vznikly až v 15. a 16. století. Pozornost zdaleka poutá romanticky přestavěná zřícenina Baba v severní části vrchu. S vinicí dříve známou jako Magurka či Majorka má ale společné jen jméno. Ta leží naopak na jihovýchodním svahu v kaňonu Vltavy. I ona střídala majitele, ale ještě v 19. století byla největší produkční vinicí široko daleko. O révu zde v souladu s přírodou již deset let pečuje rodina Jandova. Viniční trať Baba je jediná v Praze s certifikací ekologické produkce. Pěstují se zde modré odrůdy Rulandské modré a Neronet, v plánu je i výsadba bílých odrůd. Vinici je možné navštívit i degustovat vína po dohodě s majitelkou.

MHD spojení: Autobus – 131 (Juliska), 107, 116, 147, 160, 340, 350, 355 (Výzkumný ústav vodo hospodářský)

vinice Pod Vyšehradem

Podolské nábreží 157, Praha 4 - Podolí
50°03'46.0"N 14°25'05.6"E

Na jižním svahu Vyšehradu se réva dařila od středověku. Bývalo tu několik rozsáhlých vinic, které postupně zanikly. Réva se dochovala u dřevěného vyhlídkového pavilónu nad Vltavou, který patřil k viniční usedlosti Neumanka. Na jejich pozemcích a na pozemcích dalších někdejších vinic nechal před 1. sv. válkou český chirurg a rentgenolog prof. Rudolf Jedlička vybudovat velkorysý areál komplexní zdravotnické péče. Zahnoval i produkční zahrady včetně vinohradu. Od 50. let 20. století zde sídlí Ústav pro péči o matku a dítě v Podolí. Vinice téměř zanikla, vyhlídkový altán v západní části zahrady však zůstal. Dnes je zrekonstruovaný a roku 2012 se sem ze soukromé iniciativy zahradníků vrátila i réva. Nejprve pod jižní, roku 2015 také pod východní část hradební zdi; jmenovitě odrůdy Cabernet Cortis, Kofranka a Saphira. Vinice není z technických důvodů veřejně přístupná ani v rámci akce Pražské vinice, je však možno ji vidět z vyšehradských hradeb.

MHD spojení: Tramvaj – 2, 3, 17, 21 (Podolská vodárna)
Autobus – 134 (Podolská vodárna)

vinice NKP Vyšehrad Staré purkrabství

V Pevnosti 159/5b, Praha 2 - Vyšehrad
50°03'47.3"N 14°25'01.4"E

Na strmé skále nad Vltavou vyrostlo v 10. století středověké hradíště. O sto let později se stal Vyšehrad sídlem prvního českého krále Vratislava. Na slunných místech se už tehdy prostíraly vinice, kterých za Karla IV. ještě přibýlo a jižní svah tak patřil k nejlepšímu viničnímu poloňám v Praze. Říkalo se, že pokud se na Vyšehradě bude dařit vinicím, bude české zemi dobře. Od jeho přestavby ve vojenskou pevnost tu však réva už jen živořila, avšak s novým tisíciletím se začala opět vracet. Důkazem jsou i tři malé vinice, které vznikly roku 2006 podél vyhlídkové cesty mezi hradební zdi a Starým purkrabstvím, v málce navázce nad sklepy a zbytky palácových budov. Odrůdy Festival, Marlen a Bianca vedené tzv. „na hlavu“ na akátových kůlech jsou ošetřovány ručně. Víno se stáčí do půllitrových lahví a je velmi vzácné, neprodejné, slouží k propagaci Vyšehradu.

MHD spojení: Metro C (Vyšehrad)

vinice Svatojánská

Úvoz 11, Praha 1 - Hradčany
50°05'15.9"N 14°23'31.1"E

Rozkládá se v úzkém pruhu podél zdi lemující ulici Úvoz až k domu původního viničního lisu, za nímž se rozšiřuje i do spodní části zahrady. Stejně jako vinice kolem Strahovského kláštera i zdejší část petřínských vinic byla kdysi majetkem Královské kanonie premonstrátů na Strahově. V současné době je majetkem Hlavního města Prahy a pečuje o ni Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. m. Prahy. Původně zcela zaniklá vinice byla v roce 2004 obnovena a postupně rozšiřována až do dnešní podoby. Pojmenování Svatojánská bylo vybráno podle nedalekého kostela sv. Jana Křtitele, který byl zrušen během josefínských reforem. Na vinici jsou pěstovány odrůdy Phoenix, Festivalnyj, Rulandské bílé a Neronet.

MHD spojení: Tramvaj – 22 (Pohořelec)

Modřanská vinice

Chuchelská 1, Praha 4 - Modřany
50°00'39.5"N 14°24'13.3"E

V Praze leží nejjihněji a je poskládaná z malých parcel, které mají pronajaté členové Českého zahrádkářského svazu. Každý hospodaří na svém pozemku, vinice je tak přehledkou odrůd, způsobů řezu, vedení révy, později i vín. Záznam o pěstování révy v Modřanech na jižních svazích nad soutokem Vltavy s Beroučkou obsahuje už listina knížete Soběslava II. z roku 1178, již vinici daroval Vyšehradské kapitule. Později byla ve vlastnictví církevním i světském. Název Arcibiskupská získala po roce 1715, po připsání pražskému arcibiskupství. To ji počátkem 19. století nově osadilo a rozšířilo až na plochu 2 ha. Ve 20. letech 20. století byla prodána, upadala, v roce 1929 vymrzla. Znovu ožila péčí zahrádkářů roku 1987. Ti dnes hospodaří na ploše 1,1 ha, vinici doplňuje ovocný sad, stylově zrekonstruovaný viniční dům a stodola s restaurací.

MHD spojení: Tramvaj – 3, 17, 21 (Modřanská škola)
Autobus – 117 (Modřanská škola)

Zilvarovy vinice

Pod Lisem 91/6, Praha 8 - Troja
50°07'02.27"N, 14°26'00.07"E

Vlní se nad obloukovým Trojským mostem a rušnou dopravní tepnou, jako zelená vstupní brána do Trojské kotliny. Mezi pražskými vinicemi nejmladší, s rozlohou přes 2 ha však třetí největší. Révou byla jižní břidlicové svahy Černého kopce osázeny již za Karla IV. v rámci viniční soustavy obklopující historické jádro Prahy. V 16. století zde byla doložena existence usedlosti s funkčním lilem a vinicemi osázenými burgundskými odrůdami vinné révy. V 19. století patřila barokní a zčásti novogotická viniční usedlost, stejně jako Trojský zámek, do majetku knížete Windischgrätze, který zde pomohl založit slavný Pomologický ústav vzdělávací vinaře a ovocnáře. Nejstarší instituce svého druhu v c. k. mocnářství vedl Karel Němec, syn Boženy Němcové. Od roku 2015 je celá usedlost včetně Černého kopce v rukou Zdeňka Zilvara, pod jehož vedením dochází k obnově vinic osázených odrůdami Ryzlink rýnský a Rulandské modré. Viniční usedlost se rekonstruuje pro výrobu zázemí i posezení.

MHD spojení: Tramvaj – 17 (Trojská)
Autobus – 112 (Trojská)

vinice na Vítkově

Tachovské náměstí 290/5, Praha 3 - Žižkov
50° 5' 15.709"N, 14° 27' 12.406"E

Viniční svah při vstupu do parku na vrchu Vítkově z Tachovského náměstí byl založen v roce 2019 jako nový fragment kulturní krajiny v rámci areálu parku. Zároveň je i oživenou připomínkou historického využívání jižních strání Vítkova pro pěstování vinné révy již od doby Karla IV., o čemž svědčí i dochované veduty. Jedná se současně o prudec se svažující val nad cyklostezkou s jedinečným výhledem na starou zástavbu Žižkova. Jeho rozloha činí cca 1 340 m² a je osázen 686 hlavami stolní a moštové vinné révy pěstovanými u akátových kůlů v šesti až sedmi řadách. Svah je zde z péstebních důvodů chráněn oplocením. Odrůdy vinné révy, které se na místě pěstují, jsou Merzling – bílá, Souvignier gris – růžová a Rondo – červená. Tyto odrůdy jsou z důvodu své nenáročnosti na prostředí a chemickou ochranu výrazně ekologické.

MHD spojení: Autobus – 133, 175, 207 (Tachovské náměstí)

www.prazskevinice.cz

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

28. a 29. května 2022

Putování vinicemi hlavního města Prahy

Pražské Vinice 2022

Památkově chráněná území i nevšední výhledy na město Prahu

Městské a soukromé vinice otevírají již pravidelně své brány

Na vybraných vinicích je možné vína ochutnat a popovídat si s vinaři

Putování je příležitostí objevit Prahu v nových souvislostech

MHD spojení: Autobus – 133, 175, 207 (Tachovské náměstí)

prague city tourism

IPR PRAHA

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA